

BIULETYN INFORMACYJNY NR 7/M
OKRĘGOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie: Al. F. Focha 39, 30-119 Kraków
tel. (012) 61 81 201, 202, 203 fax: (012) 61 81 200, e-mail: oke@oke.krakow.pl www.oke.krakow.pl

RAPORT Z EGZAMINU MATURALNEGO

SESJA WIOSENNA 2005

HISTORIA SZTUKI

Kraków 2005

Spis treści

Wstęp	3
1. Opis populacji uczniów i szkół	4
2. Opis arkuszy egzaminacyjnych	4
3. Organizacja oceniania prac uczniowskich	6
4. Wyniki egzaminu maturalnego z historii sztuki	7
5. Szczegółowa analiza zadań i odpowiedzi zdających	9
6. Wnioski	26

Opracowanie: *Michał Zakrzewski, Małgorzata Jagiello*

Dane statystyczne opracowała: *Anna Rappe*

© Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

ISSN 1643-2428

Wstęp

W maju 2005 r. po raz pierwszy „Nowa Matura” stała się egzaminem powszechnym dla absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych. W całej Polsce do egzaminu z historii sztuki przystąpili zdający 23 maja o godzinie 9.00. Historię sztuki na egzaminie można było wybrać jako jeden z trzech przedmiotów obowiązkowych lub jako przedmiot dodatkowy. Wybierający historię sztuki jako przedmiot obowiązkowy mieli możliwość zdawania jej na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Egzamin wykazał stosunkowo duże zainteresowanie tym przedmiotem, gdyż na jego wybór zaważyły w dużej mierze niektóre uczelnie wyższe, dla których był to jeden z przedmiotów rekrutacyjnych np. Akademia Sztuk Pięknych.

W obszarze działania krakowskiej OKE (województwo małopolskie, lubelskie i podkarpackie) historię sztuki na poziomie podstawowym wybrało 774 abiturientów liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych, a na poziomie rozszerzonym 638.

Arkusze egzaminacyjne przygotowane zostały przez Centralną Komisję Egzaminacyjną a prace zdających oceniali zewnętrzni egzaminatorzy Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych.

Arkusz I zawierał 28 zadań. Sprawdzały one opanowanie treści nauczania w zakresie terminologii, stylów, twórców, dzieł. Były to zadania zarówno zamknięte (wielokrotnego wyboru i na dobieranie), jak i otwarte wymagające formułowania krótkich odpowiedzi. Na rozwiązanie zadań arkusza I maturzysta miał do dyspozycji 120 minut.

Arkusza II składał się z dwóch części. Pierwsza część zawierała analizę porównawczą dwóch obrazów. Część druga polegała na napisaniu wypracowania na jeden z dwóch podanych tematów. Na rozwiązanie zadań z *Arkusza II* maturzysta miał do dyspozycji 150 minut.

Z poziomu podstawowego zdający mógł uzyskać maksymalnie 100 punktów, a z poziomu rozszerzonego maksymalnie 50 punktów, co stanowiło 100% dla każdego arkusza. Wyniki na świadectwie dojrzałości są podawane w procentach punktów uzyskanych przez zdającego.

W OKE w Krakowie pracę nad ocenianiem arkuszy egzaminacyjnych 17 egzaminatorów. Kandydaci na egzaminatorów musieli spełniać takie warunki jak: posiadanie certyfikatu CKE oraz podczas szkolenia egzaminatorów osiągać dobre wyniki w porównywalnym ocenianiu.

Nad techniczną stroną pracy zespołów czuwał pełnomocnik Dyrektora OKE wykorzystujący swoje doświadczenia z oceniania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego. Głównym zadaniem weryfikatorów było dbanie o poprawność merytoryczną pracy egzaminatorów i pomoc przewodniczącemu w rozstrzyganiu rozbieżności w punktacji odpowiedzi. W efekcie wyteżonej pracy, w ciągu 4 kolejnych weekendów zespół 17 egzaminatorów ocenił ponad 1400 arkuszy egzaminacyjnych z obu poziomów. Praca ta została wykonana rzetelnie i z dużym poczuciem odpowiedzialności.

Egzamin wykazał duże zróżnicowanie w poziomie przygotowania zdających do egzaminu, o czym świadczy rozkład normalny wyników obu części egzaminu i rozstęp w pełnej skali (50 punktów). Zaliczyło go na poziomie podstawowym (uzyskując 30% punktów) 82,5% abiturientów. *Szczegółową analizę zadań i odpowiedzi zdających przedstawia rozdział 5.*

Warto też zwrócić uwagę na rozdział kończący raport, w którym egzaminatorzy przedstawili swoje uwagi na temat trudności w ocenianiu prac i wnioski do pracy z uczniami deklarującymi wybór historii sztuki na egzaminie maturalnym w 2006 roku.

Mając świadomość, że przeprowadzenie egzaminu nie odbyłoby się bez olbrzymiego zaangażowania wszystkich biorących udział w jego przygotowaniu i ocenianiu pragnę tą

drogą serdecznie podziękować w szczególności koordynatorowi, weryfikatorom i egzaminatorom, którzy włożyli dużo trudu i wykazali się najwyższymi umiejętnościami w organizacji i przebiegu jego oceniania.

1. Opis populacji uczniów i szkół

Do egzaminu maturalnego z historii sztuki przystąpiło ogółem 774 maturzystów z trzech województw: lubelskiego, małopolskiego i podkarpackiego. Prawie wszyscy, bo 638 zdających przystąpiło też do egzaminu na poziomie rozszerzonym.

2. Opis arkuszy egzaminacyjnych

Arkusze egzaminacyjne zostały opracowane dla dwóch poziomów wymagań:

- Arkusz I (MHS-P1A1P-052) – Poziom podstawowy
- Arkusz II (MHS-R1A1P-052) – Poziom rozszerzony

Egzamin zdawany na poziomie rozszerzonym wymagał rozwiązania zadań najpierw z *Arkusza I*, a następnie *Arkusza II*.

Arkusz I - poziom podstawy – przeznaczony był na 120 minut

Składał się z 28 zadań (13 otwartych w tym 3 z analizy i analizy porównawczej dzieła sztuki, pozostałe przeznaczone były na krótką odpowiedź, zadań zamkniętych było 15). Za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza I można było uzyskać maksymalnie 100 punktów.

Arkusz I szczegółowo i w sposób przekrojowy sprawdzał wiedzę i umiejętności zdającego w zakresie standardu I – Wiadomości i rozumienie (poziom podstawowy).

W szczególności zadania dotyczyły umiejętności identyfikacji dzieła, przypisywaniu poszczególnym dziełom ich twórców lub odwrotnie oraz poprawnego umieszczenia ich we właściwej epoce-czasie. Kilka zadań dotyczyło poprawnego powiązania dzieła sztuki z miejscem w którym się znajduje (standard I – punkt 1).

Część zadań związana była z terminologią sztuk plastycznych, którą sprawdzano w formie rozpoznawania rycin lub własnym formułowaniu definicji (standard I – punkt 2).

W zadaniach pojawiały się też zagadnienia związane z tematami ikonograficznymi – jedno zadanie samodzielnie sprawdzało tę umiejętność (standard I – punkt 3).

Standard II – Korzystanie z informacji można było odnaleźć w zadaniach otwartych związanych z analizą porównawczą i opisem dzieł (może zbyt jednostronnie gdyż większość zadań tego typu wykorzystywała przykłady z dziedziny rzeźby).

Zadania w *Arkuszu I* sprawdzały wiedzę na poziomie podstawowym rzetelnie i przekrojowo (od starożytności do sztuki współczesnej). Użyte przykłady oraz terminologia mieściły się w zakresie podstawy programowej.

Arkusz II - poziom rozszerzony – przeznaczony był na 150 minut

Składał się z 2 zadań (1 zadanie to analiza porównawcza dwóch reprodukowanych dzieł według czterech kategorii, drugie zadanie to forma eseju, którą uczeń ma napisać wybierając jeden z proponowanych tematów). Za rozwiązanie wszystkich zadań z *Arkusza II* można było uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Ta część egzaminu sprawdza głównie standard II – Korzystanie z informacji – przy analizie porównawczej, a przy eseju praktycznie wszystkie standardy I, II i III – Tworzenie informacji.

Do analizy formalnej wybrane zostały dwa bardzo charakterystyczne dzieła. Porównanie tych dzieł nie powinno być sprawą większych trudności ze względu na ich typowość w stosunku do reprezentowanej epoki. Jednak zdający w tej części musiał się wykazać umiejętnością nazywania i porównywania elementów składowych dzieła. Klarowna forma graficzna zadania pomagała zdającym poprawnie go rozwiązać.

Drugie zadanie części rozszerzonej dawało zdającemu wybór wśród dwóch tematów. Pierwszy wydawał się bardziej zawężonym tematycznie i tym samym narzucał pewien stereotyp odpowiedzi. Drugi temat nie precyzował konkretnie ani czasu ani dzieł które należałoby uwzględnić w pracy, natomiast sugerował możliwość własnych spostrzeżeń i przemyśleń.

Podsumowując część rozszerzoną matury z historii sztuki można powiedzieć, że stanowiła ona rzetelny sprawdzian wiedzy i umiejętności zdających, która powinna, przy oczywiście wysokiej ocenie, stanowić podstawę do przyjęcia abiturienta na wyższą uczelnię.

Tabela 1. Kartoteka do arkusza egzaminacyjnego I z historii sztuki dla poziomu podstawowego

L.p.	Czynność sprawdzana Zdający :	Standard	Zakres treści ze standardu	Typ zadania	Liczba pkt
1.	Potrafi zidentyfikować budowle i nazwać ich styl	I 1) a) b)	1) 1) 5)	O	5
2.	Zna twórczość wybitnych architektów XX w. i potrafi przyporządkować dzieło jego autorowi	I 1) b)	4)	Z	3
3.	Potrafi rozpoznać różne rodzaje sklepień i uszeregować je w rozwoju chronologicznym	I 1) a)	1)	Z	1
4.	Zna różne rodzaje ornamentów i potrafi je nazwać	I 1) a) 2) b)	3) 1)	Z	3
5.	Potrafi przyporządkować twórczość artystów do stylów lub kierunków	I 1) a)	2)	Z	3
6.	Rozpoznaje styl tympanonu romańskiego i zna jego ikonografię	I 3)	1)	O	4
7.	Zna twórczość wybitnych rzeźbiarzy XX w., potrafi rozpoznać dzieła i przypisać je ich autorom	I 1) b)	1)	Z	3
8.	Zna rozmaite techniki artystyczne i przyporządkować do ich nazw odpowiednie definicje	I 2) a)	1)	Z	2
9.	Potrafi definiować pojęcia i terminy dotyczące architektury	I 2) b)	1)2)	O	3
10.	Zna główne tematy ikonograficzne, potrafi wskazać ich źródła	I 3)	1)	O	5
11.	Zna wybitne dzieła malarstwa barokowego i potrafi je przyporządkować ich autorom	I 1) b)	1)	Z	3
12.	Zna powiązania twórców literatury z awangardowymi kierunkami sztuki XX w. i potrafi przyporządkować nazwiska literatów kierunkom sztuki, z którymi byli związani	I 1) b)	4)	Z	3
13.	Zna cechy stylowe malarstwa poszczególnych epok i potrafi określić styl reprezentowany przez przedstawione dzieła oraz podać wiek ich powstania	I 1) a)	1)	O	5
14.	Zna miejsca przechowywania najwybitniejszych dzieł malarskich i potrafi przyporządkować dzieło do odpowiednich galerii, dodając miasto, w którym się znajduje	I 1) b)	5)	Z	3
15.	Zna podstawowe cechy kubizmu; potrafi przedstawić krótką charakterystykę kierunku, podać ramy czasowe, wymienić głównych twórców	I 1) b)	1) 4)	O	2

16.	Zna twórczość graficzną wybitnych artystów i potrafi podać nazwiska autorów przedstawionych dzieł	I 1) b)	1) 4)	O	3
17.	Potrafi umiejscowić w czasie twórczość wybitnych artystów	I 1) a)	1)	O	2
18.	Zna wybitne dzieła architektury barokowej w Polsce	I 1) b)	4)	O	2
19.	Zna twórczość wybitnego artysty (St. Wyspiański) i wymienia jego dzieła	I 1) b)	4)	O	3
20.	Rozpoznaje dzieło, jego styl, określa temat; opisuje elementy formalne, uwzględniając cechy charakterystyczne	I 1) a) b) 3) b) II 2) 4)	1) 1) 3) 1) 1) 1) 1)	O R.O.	7
21.	Zna tematykę i ikonografię przedstawień w wybranych dziełach sakralnej sztuki średniowiecznej w Polsce	I 3)	1)	O	3
22.	Zna twórczość malarzy impresjonistów, postimpresjonistów i fowistów, potrafi wymienić przykłady ich dzieł	I 1) a) 1) b)	2) 1) 4)	Z	3
23.	Zna przykłady wybitnych dzieł sztuki starożytnej, potrafi je rozpoznać, podać nazwy	I 1) b)	1)	O	3
24.	Zna porządki architektoniczne – dorycki i joński i potrafi je porównać	I 1) a) 2 b) II 1)	3) 1) 2)	O R.O.	6
25.	Zna dzieła, czas i miejsce ich powstania	I 1) b)	1)	O	2
26.	Zna główne nurty w sztuce polskiej 20-lecia międzywojennego i potrafi wskazać nazwiska malarzy związanych z nurtem awangardowym	I 1) b) 2) b) II 2) 4)	1) 1) 2) 1)	O R.O.	2
27.	Potrafi zanalizować i porównać dzieła rzeźbiarskie pod względem formy oraz sformułować wnioski	I 1) a)	1) 2)	Z	12
28.	Potrafi określić styl budowli na podstawie jej planu	I 1) b)	2)	O	4

3. Organizacja oceniania prac uczniowskich

W dniach 23–24 maja, w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie spotkali się główni egzaminatorzy oceniania wszystkich komisji okręgowych. Po rozwiązaniu zadań egzaminacyjnych i omówieniu schematu oceniania przystąpiono do oceny wybranych prac. Uzupełniono schemat oceniania o odpowiedzi podane przez zdających a nie uwzględnione w schemacie oceniania, dokonano również uszczegółowienia kryteriów zaliczania odpowiedzi precyzując niektóre wymagania. Te uzgodnienia stanowiły materiał do szkoleń egzaminatorów ocenających prace w poszczególnych komisjach.

W OKE w Krakowie pracę nad ocenianiem arkuszy egzaminacyjnych podjęło 17 egzaminatorów w jednym zespole ocenającym.

Dwóch weryfikatorów, którzy oceniali jako pierwsi oceniający oceniło 10% arkuszy w każdym zespole ocenającym. W przypadkach wątpliwości, czy daną odpowiedź należy uznać za poprawną konsultowano w szerszym zespole z przewodniczącymi, starając się dostrzec wszystkie aspekty pracy.

4. Wyniki egzaminu maturalnego z historii sztuki

W poniższym rozdziale przedstawiamy łącznie wyniki tych abiturientów, którzy wybrali na egzaminie maturalnym historię sztuki jako przedmiot obowiązkowy, jak i tych, którzy wybrali ten przedmiot jako dodatkowy.

Tabela 2. Podstawowe miary statystyczne dla *Arkusza I* i *Arkusza II*.

	Arkusz I	Arkusz II
Liczba ocenianych prac	774	638
Łatwość (p)	0,52	0,52
Średnia punktów	51,68	26,26
Najwyższy wynik	100	50
Najniższy wynik	0	0

Średni wynik dla uczniów, którzy wybrali ten przedmiot jako obowiązkowy wynosi:

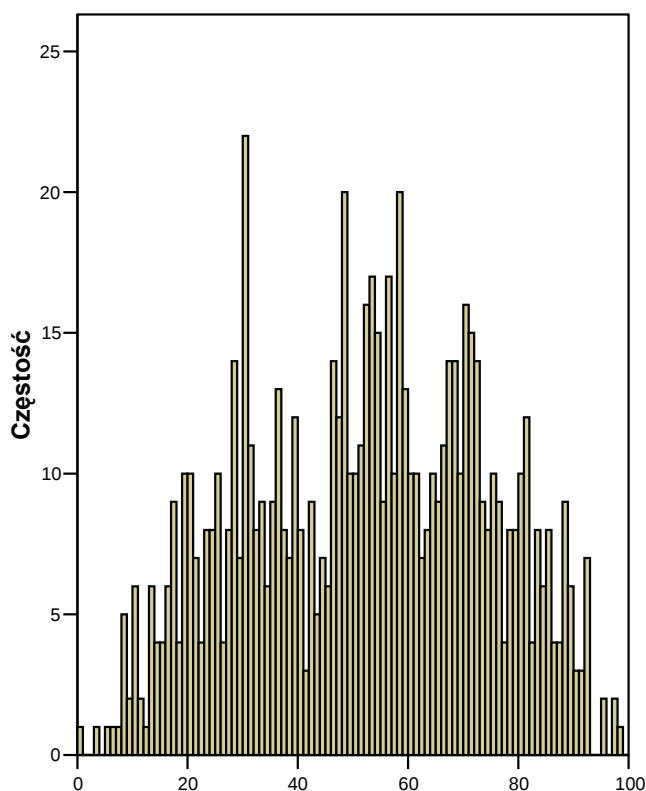
- dla poziomu podstawowego (arkusz I): 54,4 %
- dla poziomu rozszerzonego (arkusz II): 56,9 %

Średni wynik dla uczniów, którzy wybrali ten przedmiot jako dodatkowy wynosi:

- dla poziomu podstawowego (arkusz I): 50 %
- dla poziomu rozszerzonego (arkusz II): 54,8 %

Ogółem średni wynik matury z historii sztuki wynosi:

- dla poziomu podstawowego (arkusz I): 51,7 %
- dla poziomu rozszerzonego (arkusz II): 52,5 %

Rysunek 1. Rozkład wyników *Arkusza I* dla wszystkich abiturientów (w punktach)

W tabeli 3 prezentowane są wyniki egzaminu maturalnego w skali staninowej uzyskane przez ogół zdających historię sztuki.

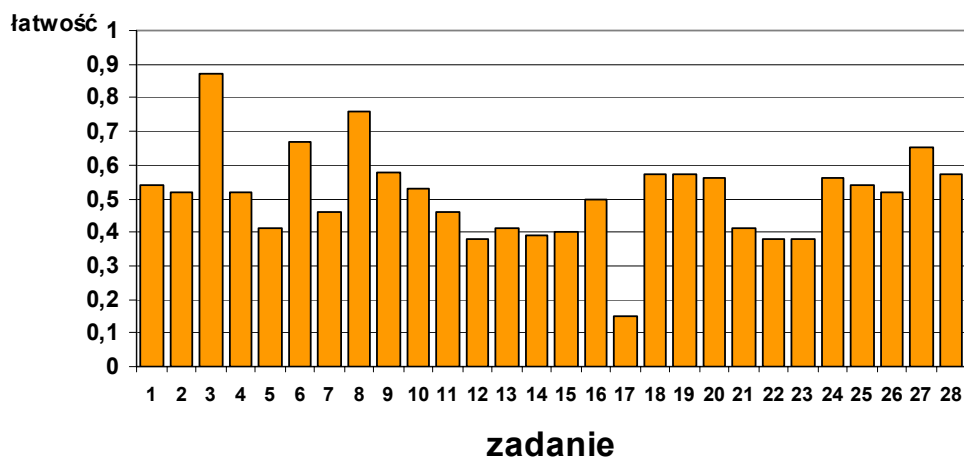
Tabela 3. Wyniki w skali staninowej

Staniny	% zdających	Wyniki dla poziomu podstawowego	Wyniki dla poziomu rozszerzonego	Opis wyniku
1.	4	0% do 14%	0% do 12%	Najniższy
2.	7	15% do 21%	14% do 22%	Bardzo niski
3.	12	22% do 29%	24% do 32%	Niski
4.	17	30% do 46%	34% do 44%	Niżej średniego
5.	20	47% do 57%	46% do 56%	Średni
6.	17	58% do 69%	58% do 68%	Wyżej średniego
7.	12	70% do 79%	70% do 80%	Wysoki
8.	7	80% do 87%	82% do 88%	Bardzo wysoki
9.	4	88% do 98%	90% do 100%	Najwyższy

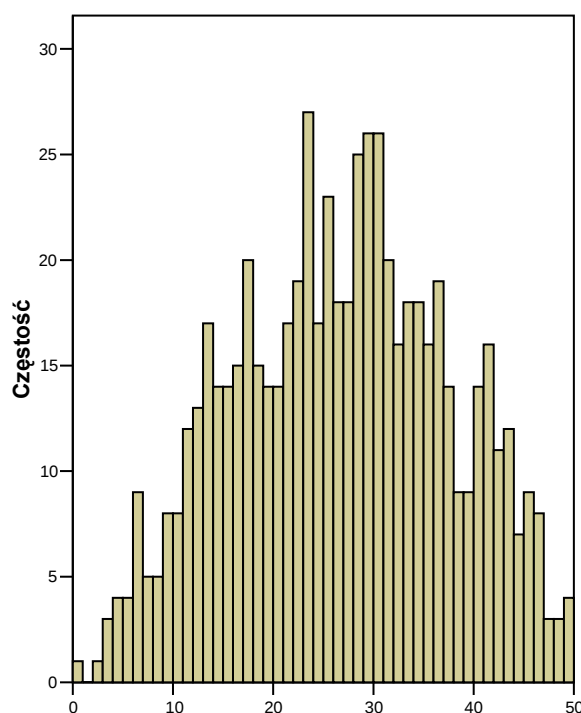
Tabela 4. Zróżnicowanie wskaźnika łatwości zadań (poziom podstawowy)

0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
17	5, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 23,	1, 2, 4, 6, 9, 10, 16, 18, 19, 20, 24, 25, 26, 27, 28	3, 8,	-
Interpretacja zadania				
bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Liczba zadań				
1	10	15	2	-

Najwięcej zadań było umiarkowanie trudnych lub trudnych. Tylko dwa zadania okazały się dla zdających łatwe natomiast i jedno zadanie znalazło się w grupie zaliczanej do bardzo trudnych.

Rysunek 2. Łatwość zadań w Arkuszu I

Rysunek 3. Rozkład wyników *Arkusza II* dla wszystkich abiturientów (w punktach)

5. Szczegółowa analiza zadań i odpowiedzi zdających w obu arkuszach egzaminacyjnych

Poziom merytoryczny odpowiedzi był zróżnicowany. Obok rozwiązań pełnych, przemyślanych, będących dowodem wiedzy i umiejętności samodzielnego myślenia zdarzały się rozwiązania błędne, ogólnikowe świadczące o niezrozumieniu polecenia lub o zupełnym braku przygotowania się do egzaminu.

Poniżej zamieszczono szczegółowe omówienie zestawu zadań egzaminacyjnych.

Pod każdym zadaniem zamieszczono tabelę z odwołaniem się do sprawdzanej przez zadanie czynności zgodnie z zapisem w *Standardach wymagań egzaminacyjnych*, schematem oceniania i modelem odpowiedzi do danego zadania, jego łatwością oraz jego omówieniem i analizą najczęściej popełnianych błędów.

POZIOM PODSTAWOWY

Zadanie 1. (5 pkt)

Rozpoznaj i wpisz poniżej:

- nazwę dzieła architektonicznego,
- miejsowość, w której się znajduje,
- styl.

Badana czynność	Zadanie sprawdzało znajomość dzieł sztuki, miejsca gdzie się znajduje i stylu, w którym zostało wykonane. Standard I.
Model odpowiedzi	A.: a) Katedra; b) Piza; c) romanizm B.: a) Teatr (Wielki, Narodowy) ; b) Warszawa; c) klasycyzm / neoklasycyzm

	C.: a) „Tempietto” ; b) Rzym; c) renesans D.: a) Pałac w Wilanowie; b) Warszawa/Wilanów; c) barok E.: a) Zamek (krzyżacki); b) Malbork; c) gotyk
Łatwość	0,54
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , zdający w miarę poprawnie wypełniali pola pod zdjęciami zabytków. Czasami zdarzały się pomyłki zwłaszcza przy Teatrze Narodowym w Warszawie i Pałacu w Wilanowie (polskie zabytki!). Częściej źle określano styl niż rozpoznanie i umiejscowienie budowli.

Zadanie 2. (3 pkt)

Przyporządkuj nazwisko architekta zaprojektowanej przez niego budowli.

Architekci :

- a) Gerrit Thomas Rietveld
- b) Walter Gropius
- c) Frank Lloyd Wright
- d) Le Corbusier
- e) Gaudi
- f) Louis Henry Sullivan

Badana czynność	Zdający miał przyporządkować artystę do jego dzieła. Standard I
Model odpowiedzi	Siedziba szkoły Bauhausu w Dessau - b) Dom nad wodospadem w Pensylwanii - c) Kaplica pielgrzymkowa w Ronchamp - d) Willa Schroedera w Utrechcie - a) Sagrada Familia w Barcelonie - e)
Łatwość	0,52
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , najwięcej błędów pojawiało się przy poprawnym przypisaniu G. H. Rietvelda, W. Gropiusa i L. H. Sullivana do ich dzieł

Zadanie 3. (1 pkt)

U szereguj chronologicznie przedstawione rodzaje sklepień, poczynając od najwcześniejszego; wpisz litery w odpowiedniej kolejności:

Badana czynność	Ustalenie chronologii w elementach stylowych dzieła. Standard I
Model odpowiedzi	b); a); c)
Łatwość	0,87
Komentarz	Zadanie było <i>łatwe</i> większość zdających poprawnie ustawiła w kolejności chronologicznej typy sklepień

Zadanie 4. (3 pkt)

Wpisz podane nazwy ornamentu pod przedstawiającymi je ilustracjami:

Badana czynność	Zadanie sprawdzało znajomość podstawowych ornamentów. Standard I
Model odpowiedzi	A. Okuciowy B. Plecionka zoomorficzna C. Rocaille D. Astragal E. Secesyjny F. Maureska
Łatwość	0,52
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , jedna trzecia zdających całkowicie poprawnie rozwiązała to zadanie. Błędy pojawiały się przy rozpoznaniu ornamentu okuciowego, astragala i maureski.

Zadanie 5. (3 pkt)

Przy podanych nazwiskach malarzy polskich wpisz nazwę kierunku, z którym związana była twórczość każdego z nich. Nazwy kierunków wybierz spośród wymienionych poniżej:

Badana czynność	Zadanie sprawdzało umiejętność przypisania artysty do stylu, kierunku. Standard I
Model odpowiedzi	A. Gieryski - REALIZM A. Brodowski - KLASYCYZM/AKADEMIZM P. Michałowski - ROMANTYZM J. Malczewski - SYMBOLIZM H. Siemiradzki - AKADEMIZM
Łatwość	0,41
Komentarz	Zadanie należało do <i>trudnych</i> . Zdający często błędnie przypisywali nazwę kierunku artyście, najmniej pomyłek dotyczyło J. Malczewskiego.

Zadanie 6. (4 pkt)

- Podaj nazwę stylu, w jakim został wykonany prezentowany powyżej tympanon:
- Napisz, co jest tematem tego przedstawienia:
- Wyjaśnij znaczenie terminu *Biblia pauperum*:

Badana czynność	Zadaniem zdającego jest rozpoznanie stylu i tematu dzieła oraz znajomość terminologii. Standard I
Model odpowiedzi	a) Styl romański b) Sąd Ostateczny c) <i>Biblia Pauperum</i> - przedstawienia malarskie i rzeźbiarskie zawierające sceny ze Starego i Nowego Testamentu, mające za pośrednictwem ilustracji pouczać o prawdach wiary
Łatwość	0,67

Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , najczęściej problemów sprawiło właściwe określenie tematu dzieła, czasami mylono styl, a termin względnie był poprawnie określany.
------------------	---

Zadanie 7. (3 pkt)

Prezentowanym przykładom rzeźb przyporządkuj podane nazwiska rzeźbiarzy, wpisując je pod odpowiednimi ilustracjami.

Badana czynność	Zadanie polegało na przyporządkowaniu dzieła artyście. Standard I
Model odpowiedzi	A. Henry Moore B. August Rodin C. Konstantin Brancusi D. Alexander Calder E. Xawery Dunikowski
Łatwość	0,46
Komentarz	Zadanie okazało się <i>trudnym</i> . Często zdający błędnie rozpoznawali twórcę dzieła lub w ogóle unikali odpowiedzi. Najmniej pomyłek było w rozpoznaniu rzeźb Rodina i Dunikowskiego

Zadanie 8. (2 pkt)

Wybierz właściwe wyjaśnienie terminu, zakreślając odpowiednią literę:

Litografia to

- a) *znak kamieniarski umieszczony na powierzchni kamienia jako sygnatura autora.*
- b) *technika graficzna, polegająca na tym, że rysunek przeznaczony do odbicia wykonuje się na kamieniu.*
- c) *dekoracyjne opracowanie faktury ściany za pomocą obróbki lica poszczególnych ciosów na wzór naturalnego łomu kamienia.*

Intarsja to

- a) *technika zdobienia, polegająca na wykładaniu powierzchni drewnianej innymi gatunkami drewna.*
- b) *w malarstwie olejnym, nałożenie na powierzchnię płótna farby o wyraźnej wypukłości.*
- c) *technika zdobienia przedmiotów metalowych, stosowana w złotnictwie, polegająca na wypełnieniu dekoracji rytej w metalu ciemną pastą, która po wypolerowaniu daje rysunek kontrastujący z tłem.*

Ambalaż (Emballage) to

- a) *lekkie wybrzuszenie trzonu kolumny doryckiej.*
- b) *wygodnie urządzona, położona na uboczu budowla parkowa w formie małego domku przeznaczonego do rozmyślań.*
- c) *typ działania plastycznego rozpowszechniony w latach 60-tych XX w., polegający na tworzeniu obiektów sztuki o wyglądzie przedmiotów opakowanych.*

Badana czynność	Zadanie sprawdzało znajomość podstawowej terminologii sztuk plastycznych. Standard I
Model odpowiedzi	Litografia b) Intarsja a) Ambalaż c)
Łatwość	0,76
Komentarz	Zadanie było <i>łatwe</i> , prawie nie występowały błędy we właściwym wyborze terminu

Zadanie 9. (3 pkt)

Wyjaśnij pojęcia: BAZYLIKA, TRANSEPT, PINAKIEL

Badana czynność	Zadanie sprawdzało znajomość podstawowej terminologii sztuk plastycznych. Standard I
Model odpowiedzi	Bazylika (jedno określenie spośród podanych), np.: – Budowla wielonawowa o nawie środkowej wyższej od bocznych, (oświetlonej oknami ponad dachami naw bocznych); bazylika rzymska, bazylika chrześcijańska. - Świątynia uprawniona prawem kościelnym do udzielania odpustów. – Budowla rzymska o przeznaczeniu handlowym, sądowniczym. Transept: nawa poprzeczna Pinakiel: (inaczej fiala) wysmukła kamienna sterczyna, (charakterystyczna dla gotyku), dekoracyjny element architektoniczny
Łatwość	0,58
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , strata punktów była najczęściej wynikiem udzielenia niewystarczającej, połowicznej odpowiedzi. Najmniej problemów sprawiło zdającym pojęcie transeptu, najwięcej pinakla.

Zadanie 10. (5 pkt)

Podaj nazwy tematów ikonograficznych przedstawionych w poniższych dziełach. Określ, które z tych tematów wzięte są z Biblii [B], a które z mitologii [M].

Odpowiednie litery: [B], [M] wpisz pod tematem.

Badana czynność	Zadanie polegało na rozpoznaniu podstawowych tematów ikonograficznych. Standard I
Model odpowiedzi	1. Apollo i Dafne M 2. Judyta (Powrót Judyty) B 3. Narodziny Wenus (Wenus) M 4. Danae (Złoty deszcz) M 5. Dawid B
Łatwość	0,53

Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , zdający często wpisywali tylko temat albo tylko określali źródło tematu w konsekwencji tracąc punkt. Największy problem był z rozpoznaniem <i>Apollo i Dafne</i> oraz <i>Danae</i> , najmniejszy z określeniem tematu i źródła <i>Wenus i Dawida</i> .
------------------	---

Zadanie 11. (3 pkt)

Uzupełnij tabelkę, przyporządkowując podanym tytułom dzieł malarskich nazwiska ich twórców.

Nazwiska malarzy:

- a) Rubens
- b) Caravaggio
- c) Rembrandt
- d) Poussin
- e) Vermeer
- f) Velazquez

Badana czynność	Zadanie polegało na przyporządkowaniu dzieła artyście. Standard I	
Model odpowiedzi	Widok Delft	e) Vermeer
	Poddanie Bredy (Las Lanzas)	f) Velazquez
	Przybycie Marii Medici do Marsylii	a) Rubens
	Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem	c) Rembrandt
	„Et in Arcadia ego”	d) Poussin
Łatwość	0,46	
Komentarz	Zadanie okazało się <i>trudnym</i> . Zdający najczęściej mylili obrazy Vermeera, Velazqueza i Rubensa	

Zadanie 12. (3 pkt)

Uzupełnij tabelkę, przyporządkowując nazwiska literatów kierunkom sztuki awangardowej, z którymi byli związani.

Literaci:

- a) Stanisław Przybyszewski
- b) Guillaume Apollinaire
- c) Włodzimierz Majakowski
- d) André Breton
- e) Filippo Tommaso Marinetti
- f) Emil Zola

Badana czynność	Zadanie sprawdza znajomości zależności między zjawiskami artystycznymi. Standard II	
Model odpowiedzi	Kubizm	b) Appolinaire
	Futuryzm	e) Marinetti/Majakowski
	Surrealizm	d) Breton
	Konstruktywizm	c) Majakowski
	Modernizm	a) Przybyszewski
Łatwość	0,38	
Komentarz	Zadanie było <i>trudne</i> . Zdający często błędnie przypisywali nazwisko literata do kierunku, najmniej błędów pojawiało przy nazwiskach Przybyszewskiego i Marinettiego	

Zadanie 13. (5 pkt)

Wpisz nazwę stylu i wiek powstania dzieła:

Badana czynność	Zadanie polegało na rozpoznaniu stylu i czasu powstania dzieła. Standard I
Model odpowiedzi	A. Barok XVII B. Rokoko XVIII C. Renesans (Quattrocento) XV D. Romantyzm XIX E. Renesans (Cinquecento) XVI
Łatwość	0,41
Komentarz	Zadanie było <i>trudne</i> , często zdający tracili punkty gdyż błędnie określali wiek do poprawnie określonego stylu. Duża część piszących opuszczała część zadania nie wypełniając odpowiedzi.

Zadanie 14. (3 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując obok dzieł nazwę muzeum i miasto, w którym się ono znajduje.

Badana czynność	Zadanie sprawdzało znajomość najsłynniejszych muzeów świata oraz ich kolekcji. Standard I
Model odpowiedzi	Rembrandt, Straż Nocna (Wymarsz strzelców) Rijksmuseum/Amsterdam Velquez, Las Meninas (Panny dworskie) Prado/Madryt Manet, Śniadanie na trawie Musee d'Orsay/Paryż Botticelli, Primavera Uffizi/Florencja J. L. David, Portret konny St. Kostki Potockiego Muzeum Pałac w Wilanowie/Warszawa J. van Eyck, Portret małżonków Arnolfini National Galery/Londyn
Łatwość	0,39
Komentarz	Zadanie okazało się <i>trudne</i> choć nie sprawiało takiego wrażenia. Wydaje się, że zabrakło logiki w rozwiązywaniu zadania, zdający prawdopodobnie „strzelali” przy wyborze muzeum. Najmniejszy problem stanowiło przypisanie dzieła do muzeum w Paryżu (d'Orsay) i Warszawie (Muzeum Pałac w Wilanowie).

Zadanie 15. (2 pkt)

Uzupełnij poniższe zdania:

Obraz *Panny z Avignon* namalowany przez
w roku uważany jest za dzieło rozpoczynające kierunek
malarski zwany
Współtwórcą kierunku, obok autora *Panien z Avignon* był

Badana czynność	Zadanie sprawdza znajomość faktów z życia i twórczości artystów. Standard I
Model odpowiedzi	Obraz <i>Panny z Avignon</i> namalowany przez (Pabla) <u>Picassa</u> w roku <u>1906/1907</u> (obie daty poprawne) uważany jest za dzieło rozpoczynające kierunek malarski zwany <u>kubizmem</u> . Współtwórcą kierunku, obok autora <i>Panien z Avignon</i> , był (Georges) <u>Braque</u> .
Łatwość	0,40
Komentarz	Zadanie było <i>trudne</i> , najwięcej problemów sprawiło poprawne podanie daty oraz nazwiska współtwórcy (również poprawna jego pisownia)

Zadanie 16. (3 pkt)

Podaj nazwiska autorów przedstawionych przykładów grafiki:

Badana czynność	Zadanie polegało na rozpoznaniu autora grafik. Standard I
Model odpowiedzi	A. Goya B. Rembrandt C. Picasso D. Dürer E. Munch
Łatwość	0,50
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , często zdający pozostawiali puste miejsca nie wpisując nazwisk artystów. Najslabiej rozpoznawanymi grafikami były prace Goi i Rembrandta.

Zadanie 17. (2 pkt)

Wymienionych twórców uporządkuj w kolejności chronologicznej, rozpoczynając od tego, który tworzył najwcześniej. Wpisz ich nazwiska przy odpowiednich numerach: Bruegel Starszy, Masaccio, Wit Stwosz, Giotto, Memling.

Badana czynność	Zadaniem zdającego było chronologiczne ustawienie nazwisk artystów. Standard I
Model odpowiedzi	1. Giotto 2. Masaccio 3. H. Memling 4. Wit Stwosz 5. P. Bruegel Starszy
Łatwość	0,15
Komentarz	Zadanie okazało się wyjątkowo trudne. W większości podejmowana przez zdających próba rozwiązania była w konsekwencji błędna. Najtrafniej umieszczano w chronologii Giotta i Bruegela pozostali twórcy często byli myleni.

Zadanie 18. (2 pkt)

Spośród wymienionych obiektów architektonicznych podkreśl trzy, które są dziełami Tylmana z Gameren:

- a) Pałac Raczyńskich w Rogalinie
- b) Pałac w Nieborowie
- c) Pałac Krasińskich w Warszawie
- d) Kościół Św. Piotra i Pawła w Krakowie
- e) Kościół Sakramentek w Warszawie

Badana czynność	Zadanie sprawdzało znajomość twórczości artysty. Standard I
Model odpowiedzi	b), c), e)
Łatwość	0,57
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , w miarę poprawnie zdający wskazywali na Pałac Raczyńskich i Kościół Sakramentek w Warszawie, pozostałe zabytki były czasem mylone.

Zadanie 19. (3 pkt)

Wymień trzy spośród dziedzin plastyki uprawianych przez Stanisława Wyspiańskiego. Przy każdej podaj po jednym przykładzie dzieła.

Badana czynność	Zadanie sprawdzało znajomość twórczości artysty. Standard I
Model odpowiedzi	malarstwo (pastel, malarstwo ścienne, witraż); grafika, rysunek; typografia – sztuka książki; scenografia; projektowanie wnętrz (sztuka użytkowa)
Łatwość	0,57
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> . Ponieważ zadanie należało do otwartych zdający sam musieli zaproponować przykład dzieła i określić do jakiej dziedziny plastyki należy. Częstym problemem było podanie poprawnego lub pełnego tytułu dzieła, często również pozostawiano pole tabeli bez wypełnienia. W mniejszym stopniu problem stanowiło dopasowanie przykładu do dziedziny sztuk plastycznych.

Zadanie 20. (7 pkt)

- a) Rozpoznaj prezentowaną rzeźbę, podając jej nazwę
- b) Określ styl, który reprezentuje
- c) Wymień trzy cechy charakterystyczne dla tego stylu rzeźbiarskiego
- d) Wyjaśnij i opisz w 2 – 3 zdaniach temat przedstawienia

Badana czynność	Zadaniem zdającego jest rozpoznanie stylu i wskazanie na jego cechy charakterystyczne oraz podanie i interpretacja tematu dzieła. Standard II
Model odpowiedzi	a) Madonna z Kruźlowej / Piękna Madonna b) Gotyk/ Gotyk Międzynarodowy/ Styl miękki/ Styl Pięknych Madonn,

	c) np.: Postać o wydłużonych proporcjach; silny kontrapost, wygięcie ciała w kształcie litery „S”, wytworność gestu; łagodny, liryczny wyraz twarzy; idealizacja; szaty o miękkim modelunku; fałdy opadają kaskadowo, dekoracyjnie d) Odpowiedź powinna zawierać następujące elementy, np.: – radość macierzyństwa – uczuciowość – jabłko jako symbol odkupienia
Łatwość	0,56
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , nie stanowiło większego problemu rozpoznanie rzeźby, jak również przypisanie jej do stylu (czasem błędnie klasyfikowano dzieło do stylu barokowego). Duża część odpowiedzi przy opisie ograniczała się tylko do podania dwóch cech charakterystycznych lub kilkukrotnego ich powtarzania. Najwięcej problemów stanowiło wyjaśnienie tematu dzieła. Wśród słabszych prac obserwowano brak próby podjęcia rozwiązania tego zadania.

Zadanie 21. (3 pkt)

Określ tematykę przedstawień ukazanych w wymienionych poniżej obiektach:

- a) na Drzwiach Gnieźnieńskich
b) w szafie środkowej Ołtarza Mariackiego Wita Stwosza w Krakowie:
c) na romańskich kolumnach z kościoła Norbertanek w Strzelnie:

Badana czynność	Zadanie sprawdzało wiedzę związaną z tematem dzieła sztuki. Standard I		
Model odpowiedzi	a) Żywot (Dzieje) Św. Wojciecha b) Zaśnięcie (i Wniebowzięcie) Najświętszej Marii Panny c) Postacie alegoryczne (personifikacje) Cnoty i Przywary		
Łatwość	0,41		
Komentarz	Zadanie należało do <i>trudnych</i> . Zdający często mylili lub nie podawali pełnego tematu wymienionych dzieł. Szczególnie problem stanowił ostatni przykład.		

Zadanie 22. (3 pkt)

Wymienione nazwiska malarzy wpisz w odpowiednie rubryki tabeli, określając ich przynależność do podanych nurtów malarstwa.

Dopisz po jednym tytule dzieła każdego z wymienionych twórców, wybierając z podanych poniżej:

Badana czynność	Zadanie polegało na identyfikacji dzieła sztuki z autorem i kierunkiem. Standard I		
Model odpowiedzi	NAZWA KIERUNKU	NAZWISKO MALARZA	PRZYKŁAD DZIEŁA
	Impresjonizm C. Monet	A. Renoir Nenufary	<i>Śniadanie wioślarzy</i>

	Postimpresjonizm	V. van Gogh	<i>Pejzaż z cyprysem i gwiazdą</i>
	Fowizm	P. Gauguin A. Derain	<i>Skąd przychodzimy..</i> <i>Most Westminster</i>
Łatwość	0,38		
Komentarz	Zadanie należało do <i>trudnych</i> . Najwięcej błędów pojawiało się przy dopasowaniu tytułów dzieł do ich twórców.		

Zadanie 23. (3 pkt)

Wpisz pod ilustracjami nazwy przedstawionych dzieł. Określ krąg kulturowy.

Badana czynność	Zadanie polegało na rozpoznaniu dzieła i określeniu kręgu kulturowego z którego pochodzi. Standard I
Model odpowiedzi	1. Partenon/Świątynia Ateny Partenos – starożytna Grecja 2. Panteon – starożytny Rzym 3. Pomnik Marka Aureliusza – Rzym 4. Auriga Delficki/ Woźnica z Delf – Grecja 5. Ranna lwica/ relief – Asyria / Mezopotamia 6. Piramida Dżosera /Dżesera / Zossera – piramida schodkowa, piramida w Sakhirze - Egipt
Łatwość	0,38
Komentarz	Zadanie okazało się <i>trudne</i> . W miarę bezbłędnie rozpoznawano dwa pierwsze przykłady. Pozostałe często mylono lub pozostawiano niewypełnione miejsca w teście. Zdający tracili też punkty, bo nie wypełniali w pełni polecenia, wymieniając tylko nazwy dzieł bez określania kręgu kulturowego

Zadanie 24. (6 pkt)

Porównaj dwa porządki architektoniczne: DORYCKI i JOŃSKI, uwzględniając proporcje, kolumnę i fryz każdego z nich.

Badana czynność	Zadaniem zdającego była analiza i porównanie elementów architektury pod względem formy. Standard II		
Model odpowiedzi	ELEMENTY PORÓWNYWAŃ	PORZĄDEK DORYCKI	PORZĄDEK JOŃSKI
	Proporcje, cechy ogólne	np.: Ciężkie proporcje, surowość, monumentalność	np.: Lekkość, smukłość proporcji, duża ozdobność
	Kolumna : baza trzon kapitel	np.: Bez bazy, żłobkowana (kanelowana), wyraźne entasis, kapitel: echinus i abakus (poduszka i płyta) bez dekoracji	np.: Z bazą, żłobkowana (kanelowane), nieznaczne entasis, kapitel bogato zdobiony z charakterystycznymi wolutami/ ślimacznikami
	Fryz	np.: Przerywany/ tryglifowo –metopowy	np.: Ciągły/ wypełniony dekoracją reliefową
Łatwość	0,56		

Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , zdający dość ogólnikowo odpowiadali na to pytanie często nie trzymając się schematu odpowiedzi narzuconego przez tabelę. Pojawiały się też rysunki zamiast odpowiedzi pisemnej, co nie stanowiło podstawy do pozytywnej oceny zadania. Dość rzetelnie opisywane były kapitale kolumn.
------------------	--

Zadanie 25. (2 pkt)

Spośród wymienionych obiektów podkreśl trzy, które powstały w kręgu mecenatu Jagiellonów:

- a) Kaplica Zygmuntowska,
- b) Ratusz w Poznaniu,
- c) Arrasy wawelskie,
- d) Nagrobek Stefana Batorego w Katedrze Wawelskiej,
- e) Pałac w Baranowie Sandomierskim.

Badana czynność	Zadanie sprawdzało wiedzę na temat znajomości dzieł architektonicznych. Standard I
Model odpowiedzi	a); c); d)
Łatwość	0,54
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> . W miarę poprawnie rozwiązywane, najczęstszym błędem było wybieranie przez zdających jako poprawnej odpowiedzi Ratusza w Poznaniu

Zadanie 26. (2 pkt)

Spośród wymienionych artystów polskich podkreśl cztery nazwiska tych, którzy reprezentują nurt awangardowy w sztuce polskiej 20-lecia międzywojennego:

Eugeniusz Zak, Artur Nacht-Samborski, Henryk Stażewski, Henryk Berlewi, Zygmunt Waliszewski, Katarzyna Kobro, Zofia Stryjeńska, Władysław Strzemiński, Władysław Skoczylas.

Badana czynność	Zadanie sprawdzało znajomość życia i twórczości artystów 20-lecia. Standard I
Model odpowiedzi	H. Stażewski, H. Berlewi, K. Kobro, W. Strzemiński
Łatwość	0,52
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , błędem powtarzającym się było wybieranie przez uczniów : Zaka, Nacht-Samborskiego i Waliszewskiego

Zadanie 27. (12 pkt)

Porównaj dwie rzeźby widoczne na reprodukcjach:

- a) rozpoznaj rzeźby: podaj nazwy; określ styl/kierunek; czas powstania; materiał i technikę
- b) porównaj rzeźby, podając co najmniej cztery cechy stylistyczne formy
- c) sformułuj wnioski dotyczące sposobu przedstawienia ruchu w obu przykładach

Badana czynność	Zadanie polegało na przeprowadzeniu analizy porównawczej dwóch dzieł. Standard II	
	a) Nike z Samotraki; starożytna rzeźba grecka epoki hellenistycznej (II w. p.n.e.) rzeźba marmurowa	a) (Umberto Boccioni) <i>Jedyne kształty ciągłości w przestrzeni (Praforma ruchu w przestrzeni)</i> , rzeźba futurystyczna (XX wiek) odlew z brązu / brąz polerowany
	b) odpowiedź powinna zawierać następujące elementy: – delikatność modelunku – wrażenie lekkości – dynamika – kierunki diagonalne – styl mokrych szat – zróżnicowana faktura – klasyczna budowa ciała – realistyczne przedstawienie ciała – podkreślenie piękna ciała	b) odpowiedź powinna zawierać następujące elementy: – duże gładkie powierzchnie – masywność – dynamika – kierunki diagonalne – ostre krawędzie – deformacja postaci – maszynowość, mechaniczność – simultanizm
	Uwaga! Należy uznać inne określenia trafnie dobrane przez maturzystę. c) np. „Nike” stwarza iluzję ruchu przy pomocy realistycznych środków, tematem jest postać w locie; charakterystyczne dla sztuki hellenistycznej zainteresowanie dla dynamicznych i ekspresyjnych układów ciała; tematem rzeźby futurystycznej jest ruch form w czasie i przestrzeni, sama idea ruchu	
Łatwość	0,65	
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> . Zadanie składało się z trzech części. Pierwszą część zdający wykonywali dość poprawnie choć zdarzało się, że nie potrafili podać pełnej informacji o dziele sztuki (nazwa i kierunek), druga część była dobrze rozwiązywana, a straty punktów wynikały z niepełnej analizy (należało podać 4 cechy). Kto poprawnie rozwiązał dwie części zadania z wnioskami nie miał problemu (trzecie polecenie).	

Zadanie 28. (4 pkt)

Określ style architektoniczne budowli, których plany prezentowane są poniżej:

Badana czynność	Zdanie sprawdza znajomość planów architektonicznych charakterystycznych dla danego stylu. Standard II.
Model odpowiedzi	1. gotyk 2. renesans 3. barok 4. romanizm

Łatwość	0,57
Komentarz	Zadanie okazało się <i>umiarkowanie trudne</i> , w miarę poprawnie rozwiązywane. Błędy pojawiały się przy przykładzie 2 i 3 gdzie uczniowie zamiast poprawnych stylów wskazywali na romanizm i secesję

POZIOM ROZSZERZONY

Część 1. – ANALIZA PORÓWNAWCZA

Zadanie 29. (20 pkt)

Przeanalizuj strukturę wizualną obrazów A i B według podanych punktów:

A. Kompozycja (6 pkt)

Badana czynność	Zadanie polegało na analizie porównawczej dzieł na podstawie podanych przykładów. Standard III
Łatwość	0,61
Komentarz	Zadanie <i>umiarkowanie trudne</i> . Zdający wykonywali zadanie w miarę poprawnie, częstym błędem było niezrozumienie polecenia lub raczej nieumiejętność dokonania analizy kompozycji. Przykładowo część zdających zamiast określić rodzaj kompozycji jej charakter itp., opisywała szczegółowo, co znajduje się na obrazach.

B. Światłocień (4 pkt)

Badana czynność	Zadanie polegało na analizie porównawczej dzieł na podstawie podanych przykładów. Standard III
Łatwość	0,76
Komentarz	Zadanie <i>łatwe</i> . Nie sprawiało zdającym trudności poprawne wskazanie na źródło i jakość światła.

C. Kolorystyka (4 pkt)

Badana czynność	Zadanie polegało na analizie porównawczej dzieł na podstawie podanych przykładów. Standard III
Łatwość	0,79
Komentarz	Zadanie <i>łatwe</i> . Ta część zadania również nie stanowiła dla zdających większego problemu. Czasami zdarzało się, że zdający w tej części opisywali zagadnienia światłocienia, a miejscu do tego wskazanym opisywali kolorystykę obrazów.

D. Ekspresja (4 pkt)

Badana czynność	Zadanie polegało na analizie porównawczej dzieł na podstawie podanych przykładów. Standard III
Łatwość	0,53
Komentarz	Zadanie <i>umiarkowanie trudne</i> . O ile w obrazie Goi nie było większych problemów w wskazaniu elementów budujących ekspresję obrazu o tyle często zdający mieli problem z ich sformułowaniem.

E. Krótkie wnioski końcowe (2 pkt)

Badana czynność	Zadanie polegało na analizie porównawczej dzieł na podstawie podanych przykładów. Standard III
Łatwość	0,57
Komentarz	Zadanie <i>umiarkowanie trudne</i> . Zdający trafnie wskazywali na klasyczny i romantyczny charakter dzieł. Brak tej adnotacji wynikał prawdopodobnie z nieznamomości oczekiwań narzuconych przez Informator maturalny.

Model odpowiedzi do analizy porównawczej:

	Obraz A	Obraz B
A. Kompozycja	- kształt pola obrazowego (format obrazu): prostokąt poziomy/kompozycja horyzontalna - kompozycja wielofiguralna we wnętrzu architektonicznym - kompozycja statyczna, prosta, - dośrodkowa, symetryczna, trójdzielna (układowi 3 grup postaci odpowiadają 3 arkady w tle) - wyraźne centrum – kompozycja harmonijna zrównoważona wokół postaci centralnej - płytki plan pierwszy, zastosowanie perspektywy linearnej	- kształt pola obrazowego (format obrazu): prostokąt poziomy/ kompozycja horyzontalna - kompozycja wielofiguralna w pejzażu - kompozycja dynamiczna, skomplikowana - dośrodkowa, asymetryczna; rytmowi sylwetek żołnierzy z prawej strony, przeciwstawiona jest wielokierunkowa kompozycja z lewej - wyraźne centrum kompozycyjne wokół intensywnie oświetlonej postaci (z boku po lewej) - kompozycja wieloplanowa, kulisowa, budowana w głąb
B. Światło	- równomierne rozłożenie światła (światło rozproszone) - źródło światła poza obrazem (z lewego górnego rogu) - rzeźbiarski modelunek światłocieniowy - linearyzm	- oświetlenie punktowe, - kontrastowe z wyodrębnionym źródłem światła w centrum obrazu (nokturn) - modelunek malarski, barwny

C. Kolorystyka	• kolory stonowane • szeroka gama barwna • zestawienie barw ciepłych i zimnych • akcent intensywnej czerwieni (płaszcz centralnej postaci) na ciemnym tle • kolor lokalny podporządkowany rysunkowi	• w obrębie motywu dominującego – barwy nasycone, intensywne; pozostała część obrazu ciemna • dominacja barw ciepłych • w ciemnej tonacji wyraźny akcent bieli, żółci i czerwieni
D. Ekspresja	• teatralność, ukazanie uczuć za pomocą gestów konwencjonalnych • nastrój uroczysty, podniosły; patos • siłą, determinacja, zdecydowanie mężczyźni przeciwstawione bezsilności i rozpacz kobiet • antykizacja, idealizacja (wyraz dzieła determinowany przez linearyzm) • brak śladów pędzla, gładka faktura	• gwałtowna gestykulacja i mimika grupy powstańców, eksponowanie emocji • nastrój dramatyczny; przerażenie, groza, niepokój • podkreślenie indywidualizacji uczuć/ emocji/ osobistego dramatu powstańców przeciwstawione bezosobowości plutonu egzekucyjnego • realizm z tendencją do deformacji • wyraźna faktura, widoczne ślady pędzla, • kolor i światło nośnikami emocji
E. Krótkie wnioski końcowe	<i>Wniosek powinien wynikać z analizy i zestawiać syntetyzująco cechy</i>	

Część 2. – DŁUŻSZA WYPOWIEDŹ NA TEMAT

Zadanie 30. (30 pkt)

Temat 1. Wychodząc od analizy porównawczej dzieł J. L. Davida *Przysięga Horacjuszy* i Goyi *3 maja 1808. Rozstrzelanie powstańców madryckich*, rozważ zagadnienie sztuki zaangażowanej w problematykę narodową, społeczną, polityczną itp. w XIX lub/XX w.

Przedstaw wybrany problem i zilustruj go odpowiednimi przykładami dzieł.

Temat 2. Klasycyzm i neoklasycyzm.

Na podstawie dowolnie wybranych przykładów dzieł z różnych epok, przedstaw odzwierciedlenie postawy racjonalnej i emocjonalnej w sztuce.

Analiza wyników do części 2. – „Dłuższa wypowiedź na temat”

Ta część pracy maturalnej była oceniana na podstawie ogólnych kryteriów pogrupowanych w sześć kategorii. Kryteria dotyczyły

1. konstrukcji wypowiedzi
2. sposobu formułowania myśli, werbalizowania wrażeń wizualnych i interpretowania dzieł, zjawisk
3. trafności przytoczonych przykładów
4. znajomości materiału historyczno-artystycznego
5. języka i stylu
6. szczególnych walorów pracy
7. w każdym z tych kryteriów zaznaczone zostało, że muszą być one powiązane z tematem pracy.

Wstępne wnioski po przeczytaniu prac maturalnych i wynikach procentowych, określających łatwość dla poszczególnych kryteriów sugerują przede wszystkim, aby deklarujący zdawanie historii sztuki na egzaminie maturalnym dokładnie zapoznali się z kryteriami zawartymi w Informatorze i w swoich wypowiedziach starali się je wszystkie uwzględnić.

O ile konstrukcja prac była w miarę rzetelna, to już z logiką a w szczególności z wnioskami i podsumowaniem nie było najlepiej. Generalnie jednak to kryterium (1 kryterium) wypadło jako umiarkowanie trudne.

Zdecydowanie gorzej wypadła ocena uwzględniająca analizę dzieł (2 kryterium). Nie wynikało to z faktu nieumiejętności dokonania opisu dzieła, lecz raczej z jego braku. Terminologia, którą oceniano w tym kryterium też nie była zbyt bogato ujęta w pracach zdających. Ogólnie przyznano temu kryterium miarę trudnego.

Najmniejszym problemem dla zdających okazało się przytaczanie przykładów dzieł i ich krótkie omówienie. Tu punktacja procentowo była najwyższa.

Z przytaczaniem faktów i powiązań historycznych nie było łatwo. Dość niska ocena tego kryterium sugeruje, że zdający unikali podawania tego rodzaju informacji, choć temat zadania (zwłaszcza pierwszego) wyraźnie to sugerował.

Ocena języka i stylu (kryterium 5) wypadła dość dobrze, choć na pewno należy zwrócić uwagę przyszlorocznym maturzystom na ćwiczenie na poprawnej pisowni nazwisk.

Niestety oceniający bardzo rzadko mieli szanse przyznać pełną punktację za szczególne walory pracy (kryterium 6). W pracach maturzystów nieczęsto pojawiały się przykłady dzieł świadczące o zainteresowaniach sztuką wykraczające poza podstawy program nauczania. Pisane dość schematycznie, bez głębszej analizy problemu sugerowały wykorzystanie jedynie wiedzy podręcznikowej. Również erudycja nie zachwyciła. To kryterium zostało ocenione jako trudne.

6. Wnioski

Wnioski dotyczące oceniania

W trakcie oceniania okazało się, że więcej czasu należy poświęcić ocenie *Arkusza II* niż *Arkusza I* z poziomu podstawowego. Z uwagi na bardziej rozbudowane zadania otwarte, których rozwiązania zazwyczaj odbiegały od odpowiedzi modelowych zamieszczonych w schemacie oceniania pracę egzaminatorom utrudniały:

- nieczytelność zapisu odpowiedzi,
- nieporadne i niekonkretne formułowanie zdań,

- odpowiedzi o dużym stopniu ogólnikowości,
- stres wynikający z poczucia odpowiedzialności za wykonywaną pracę.

Uwagi ogólne i wskazówki egzaminatorów

Najistotniejszą rzeczą wydaje się przypomnienie wszystkim chcącym zdawać historię sztuki o wymaganiach zawartych w Informatorze Maturalnym. Obok prezentowanych tam przykładowych zadań i modelu odpowiedzi do testu, można również poznać kryteria oceniania. Jest to dość istotne zwłaszcza dla drugiej części (arkusz rozszerzony) gdyż po wynikach tegorocznej matury widać było, że maturzyści albo nie potrafili formułować odpowiedzi (analiza porównawcza), albo opuszczali istotne do oceny fakty (dłuższa wypowiedź na temat).

Arkusz I głównie operował zadaniami sprawdzającymi standard I. Tutaj niestety widać było jak duża część zdających nie znała podstawowych dzieł sztuki oraz ich twórców. Często zdarzało się, że nawet nie podejmowali próby rozwiązania takiego zadania. Ponieważ konstrukcja tego typu zadań oparta jest w większości na materiale ilustracyjnym sugerować należy, aby przygotowując się do egzaminu maturalnego korzystać z jak największej ilości reprodukcji dzieł sztuki. Najmniej pomyłek zaobserwowano przy rozpoznawaniu dzieł i elementów architektonicznych, najwięcej przy rzeźbie. Zaskakującym okazała się słaba znajomość najsłynniejszych muzeów i galerii oraz ich kolekcji.

Z terminologią nie było większego problemu. Natomiast dużym kłopotem okazał się ten materiał, który sprawdzał znajomość chronologii. Wydarzenia historyczne, daty, chronologia zdarzeń to chyba najsłabszy punkt zdającego maturę z historii sztuki w tym roku.

Przy analizie formalnej dzieł na uwagę zasługuje umiejętność posługiwania się właściwą terminologią. Często dzieła były opisywane „własnymi słowami”. Należałoby sięgnąć do sugerowanego modelu odpowiedzi zawartego w Informatorze i kierować się nim przy rozwiązywaniu tego typu zadań.

Najwięcej uwagi należałoby poświęcić przy przygotowaniu do poprawnego napisania części drugiej, arkusza drugiego – dłuższa wypowiedź na temat.

Należy przede wszystkim dokładnie przeanalizować kryteria oceniania tego arkusza. Nie uwzględnienie któregoś z nich jest związane ze stratą punktów. Przykładowo samo wymienianie dzieł bez ich analizy czy choćby krótkiego opisu może zdającego pozbawić blisko 2/3 punktów możliwych do otrzymania w tej kategorii. W tegorocznych pracach maturalnych często zdarzały się wypowiedzi, w których zdający na początku bezkrytycznie przepisywali materiał źródłowy tracąc w ten sposób i miejsce i czas na własną część pracy. Także argumentacja, a w szczególności logiczne wnioski, zwłaszcza te końcowe, sprawiały maturzystom spore trudności.

Zmora, praktycznie całej matury okazała się poprawna pisownia nazwisk i nazw miejscowości. Należałoby więc zwrócić szczególną uwagę na wprowadzenie odpowiednich ćwiczeń w celu zmniejszenia rangi tego problemu.

Proponujemy by uczniom (przyszłorocznym maturzystom) przekazano powyższe uwagi i rady egzaminatorów, które powinny im pomóc w przygotowaniu się do pisemnego egzaminu z historii sztuki w 2006 roku.

Notatki

